

# ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти  
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

## СИЛАБУС

навчальної дисципліни

### «Організація екскурсійної діяльності»

на 2025-2026 навчальний рік

|                                |                        |
|--------------------------------|------------------------|
| Курс та семестр вивчення       | 1 курс, 2 семестр      |
| Освітня програма/спеціалізація | «Туризм»               |
| Спеціальність                  | ІЗ Туризм та рекреація |
| Галузь знань                   | І Транспорт та послуги |
| Ступінь вищої освіти           | бакалавр               |

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,  
науковий ступінь і вчене звання,  
посада

**Карпенко Ніна Миколаївна**

доцент

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

|                              |                                                                                                                                                        |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Контактний телефон           | +38-050-198-08-08                                                                                                                                      |
| Електронна адреса            | karpenko_1nm@ukr.net                                                                                                                                   |
| Розклад навчальних занять    | <a href="http://schedule.puet.edu.ua/">http://schedule.puet.edu.ua/</a>                                                                                |
| Консультації                 | очна <a href="http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php">http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php</a><br>он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00 |
| Сторінка дистанційного курсу | <a href="https://el.puet.edu.ua/">https://el.puet.edu.ua/</a>                                                                                          |

### Опис навчальної дисципліни

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Мета вивчення навчальної дисципліни</b>        | Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають змогу самостійно організовувати й планувати екскурсійну та музейну діяльність; розробляти й проводити екскурсії; здійснювати екскурсійне обслуговування |
| <b>Тривалість</b>                                 | 5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., семінарські заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)                                                                                                                                     |
| <b>Форми та методи навчання</b>                   | Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом                                                                                                                                                   |
| <b>Система поточного та підсумкового контролю</b> | Поточний контроль: захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота<br>Підсумковий контроль: екзамен              |
| <b>Базові знання</b>                              | Наявність широких знань з історії світової культури та туризмознавства                                                                                                                                                                |
| <b>Мова викладання</b>                            | Українська                                                                                                                                                                                                                            |

### Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

| Програмні результати навчання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів (ПР06);</li> <li>розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт (ПР07);</li> <li>застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг (ПР12)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (К06);</li> <li>розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного (К20);</li> <li>здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту (К21)</li> </ul> |

### Тематичний план навчальної дисципліни

| Назва теми                                                                                      | Види робіт                                                                                                                   | Завдання самостійної роботи у розрізі тем                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Модуль 1. Теоретичні основи екскурсійної справи та організаційні вимоги до проведення екскурсій |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Тема 1. Екскурсознавство та екскурсійна теорія                                                  | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Підготувати реферат на тему «Діяльність туристсько-екскурсійних підприємств на регіональному ринку екскурсійних послуг».                                                                                                                                                                                                                                     |
| Тема 2. Класифікація екскурсій                                                                  | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Підготувати доповіді на теми: «Диференціація таймінгу екскурсій», «Неймінг» екскурсійних продуктів як ключовий засіб маркетингу».                                                                                                                                                                                                                            |
| Тема 3. Методика підготовки, методичні прийоми та техніка проведення екскурсій                  | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Сформувати «портфель екскурсовода» та обґрунтувати доречність включених до нього складових (перелік об'єктів екскурсії надається викладачем).<br>Підготувати індивідуальний текст екскурсії (контрольний текст надається викладачем).<br>Підготувати доповіді на теми: «Трансформація розповіді у зорові образи»; «Показ, як реалізація принципу наочності». |
| Тема 4. Професійна майстерність екскурсовода                                                    | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота | Підготувати доповіді на теми: «Культура поведінки екскурсовода, шляхи її формування»; «Мовний етикет: його вимоги та правила».                                                                                                                                                                                                                               |
| Модуль 2. Диференціація екскурсійного обслуговування та основи музеєзнавства                    |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Тема 5. Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування                                 | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | На основі наданого викладачем контрольного тексту екскурсії для туристів підготувати контрольний текст для місцевого населення.<br>Складіть перелік основних вимог, які необхідно врахувати для забезпечення екскурсійного обслуговування туристів з інвалідністю.                                                                                           |
| Тема 6. Інновації в екскурсійному бізнесі                                                       | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Підготувати презентацію на тему «Досвід проведення інноваційних екскурсій в Україні та світі (квест-екскурсії, костюмовані екскурсії, віртуальних музейних екскурсій тощо та з використанням ІТ-технологій)».                                                                                                                                                |
| Тема 7. Основи музеєзнавства та особливості проведення екскурсій в музеях                       | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота | Підготувати доповідь на тему «Специфіка роботи в музеях з різними віковими групами». Підготувати реферат на тему «Науково-дослідна та науково-просвітницька робота музею (на вибір)».                                                                                                                                                                        |

### Інформаційні джерела

- Бабарицька В. Екскурсознавство і музеєзнавство: навчальний посібник / В. Бабарицька, А. Короткова, О. Малиновська. – 2-ге, перероб. і доп. – Київ: Альтерпрес РА, 2012. – 444 с.
- Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – К. : Центр учб. л-ри, 2016. – 178 с.
- Сгорова О.В. Інноваційні методи проведення музейних екскурсій / О. В. Сгорова, Г. П. Скляр, М. М. Логвин, Н. М. Карпенко, Ю. М. Тютюнник // Актуальні проблеми сталого розвитку. – 2025. – Том 2. – № 3. – С. 22-28.
- Карпенко Н. М. Реалізація туристичного потенціалу в умовах війни та повсюдного відновлення: регіональний аспект / Н. М. Карпенко, П. В. Шуканов, М. М. Логвин, О. В. Сгорова, А. А. Шуканова // Актуальні проблеми сталого розвитку. – 2025. – № 2(4). – С. 80-87.
- Кіптенко В. К. Організація екскурсійних послуг : підручник / В. К. Кіптенко, О. Ю. Малиновська. – Херсон : Олді-плюс, 2018. – 518 с.
- Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі : навч.-метод. посібник / О. Д. Король. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2016. – 144 с.
- Литовченко І. В. Організація туризму (Організація екскурсійної діяльності) : навч.-метод. посібник / І. В. Литовченко. – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 48 с.
- Логвин М. М. Туристські ресурси, система атракцій та локації як чинник розвитку сфери туризму Полтавської області / М. М. Логвин, Н. М. Карпенко // Матеріали Круглого столу «Розвиток туризму в Україні: проблеми,

- виклики та перспективи», Львів, 26 вересня 2019 р. – Львів: ЛНУВМтаБТ, 2019. – С. 67-70.
9. Логвин М. М. Історико-культурна спадщина як чинник розвитку регіональної туристичної дестинації / М. М. Логвин, Н. М. Карпенко, П. В. Шуканов // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2019. – Вип. 4 (21). – С. 393-399
  10. Нездоймінов С. Г. Організація екскурсійних послуг: навчально-методичний посібник / С. Г. Нездоймінов. – Одеса : Астропринт, 2011. – 216 с.
  11. Організація екскурсійної діяльності : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Л. А. Слатвінська. – Умань : Візаві, 2022. – 205 с.
  12. Покоłodна М. М. Організація екскурсійної діяльності : підручник / М. М. Покоłodна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 180 с.
  13. Федорченко В. К. Історія екскурсійної діяльності в Україні : навч. посіб. / В. К. Федорченко, О. М. Костюкова, Т. А. Дьорова, М. М. Олексійко. – К.: Кондор, 2010. – 164 с.

### **Програмне забезпечення навчальної дисципліни**

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

### **Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання**

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.  
Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється під час поточного (під час проведення практичних занять, виконання завдань) та модульного контролю (тестування). Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів. Передбачено нарахування додаткових балів (не більше 30) за навчальну та науково дослідну роботу. Політика заохочення здобувачів вищої освіти до отримання додаткових балів окреслена у робочих програмах навчальних дисциплін. Критерії оцінювання видів навчальної діяльності (робіт) доводяться до відома здобувачів на початку вивчення освітньої компоненти та не можуть змінюватися упродовж вивчення даної освітньої компоненти.  
Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>  
Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_por\\_kryt\\_ocinyvannya.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyvannya.pdf)  
Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>
- Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика щодо академічної доброчесності. списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.  
Кодекс честі студента [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks\\_chesti\\_studenta.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf)  
Положення про академічну доброчесність [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_akadem\\_dobrochesnist.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf)  
Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>
- Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:  
Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_por\\_perezarah\\_rez\\_zvo.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf)  
Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha\\_pro\\_akademichnu\\_mobilnist.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf)  
Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-hlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>  
Інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>  
У разі успішного проходження на онлайн-платформі «ВУМ online» курсу «Музей для людей. Побудова сучасних експозицій в історичних музеях» <https://vumonline.ua/course/museum-for-people-construction-of-modern-expositions-in-historical-museums/> з наданням сертифікату, студенту зараховується як виконання самостійної роботи за темою 7 – 10 балів.
- Політика вирішення конфліктних ситуацій:  
Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyly-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>  
Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_pro-apel\\_pidscontr.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf)  
Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya->

[korupciyi/](#).

- Політика підтримки учасників освітнього процесу:  
Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/> .  
Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>  
Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>
- Безпека освітнього середовища:  
Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

### Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

| Види робіт                                                                                                                                                                                            | Максимальна кількість балів |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| Модуль 1 (теми 1-4): обговорення питань теми занять (5 балів); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (7 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів) | 33                          |
| Модуль 2 (теми 5-7): обговорення питань теми занять (4 бали); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (3 бали); поточна модульна робота (8 балів)   | 27                          |
| Екзамен                                                                                                                                                                                               | 40                          |
| Разом                                                                                                                                                                                                 | 100                         |

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

| Форма роботи        | Вид роботи                                                                                                       | Бали |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1. Навчальна        | 1. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних | 6    |
|                     | 2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності                                    | 6    |
| 2. Науково-дослідна | 1. Участь в наукових гуртках                                                                                     | 6    |
|                     | 2. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних           | 6    |
|                     | 3. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних     | 6    |
| Разом*              |                                                                                                                  | 30   |

\*За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів

### Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка за шкалою ЄКТС | Оцінка за національною шкалою                                         |
|----------------------------------------------|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| 90-100                                       | A                     | Відмінно                                                              |
| 82-89                                        | B                     | Дуже добре                                                            |
| 74-81                                        | C                     | Добре                                                                 |
| 64-73                                        | D                     | Задовільно                                                            |
| 60-63                                        | E                     | Задовільно достатньо                                                  |
| 35-59                                        | FX                    | Незадовільно з можливістю повторного складання                        |
| 0-34                                         | F                     | Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни |